Agnieszka Podzielińska
Fundacja „Kultury Świata”

SCENARIUSZ ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH DLA DZIECI W WIEKU PRZEDSZKOLNYM

Temat: Podróż po Kamerunie
Miejsce: Mokolo 4, Bertoua, Prowincja Wschodnia, Kamerun

Cele:

- Budowanie postawy tolerancji wobec różnorodności wśród najmłodszych
- Poznanie kultury, tradycji, życia codziennego w innych państwach
- Pobudzenie ciekawości i chęci poznania innych kultur
- Odnajdywanie podobieństw i akceptowanie różnic
- Uczenie otwartości na inne kultury
- Poznanie różnic geograficznych kraju Kamerun
- Poznanie kultury Kamerunu
- Poznanie życia rówieśników w Kamerunie
- Nauka wykonywania eksperymentów domowym sposobem
- Integracja klasy
- Poznanie podstawowych zasad bezpiecznego podróżowania
- Nauka samodzielnego pakowania się w podróż

Potrzebne środki i materiały:

- kieliszki, ocet, proszek do pieczenia;
- chusta do zabaw integracyjnych „Klanzy”;
- kartony, kolorowe flamastry, papiery, kleje, nożyczki, taśma klejąca;
- sieci rybackie, zdjęcia przedstawiające: pirogi, górę Kamerun, wulkany, dzikie zwierzęta, nagrania odgłosów dzikich zwierząt, fotografie dzikich zwierząt, kolorowanki przedstawiające dzikie zwierzęta, odgłosy puszczy, papierowe jaszczurki;
- długie patyczki, plecak, śpiwór, namiot, latarka, wędka, buty do wędrowania, apteczka, letnie oraz zimowe ubrania, kurtka przeciwdeszczowa, moskitiera, repelenty (środki przeciwko komarom), aparat fotograficzny, magnetofon, strój kąpielowy, ręcznik, zabawki, krem przeciw słoneczny, kapelusze, lornetki, okulary przeciw słoneczne, przedmioty potrzebne w czasie podróży po Kamerunie;
- mapa Afryki lub Kamerunu (może być prezentowana jako slajd);
- plansze A3 o nauce w przedszkolu w Kamerunie

® Fundacja „Kultury Świata”

Scenariusz został opracowany w ramach projektu: Metody, techniki, materiały dydaktyczne – jak uczyć przedszkolaki języka angielskiego (Kamerun), który był współfinansowany z programu polskiej pomocy zagranicznej Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP w 2010 roku.

Metody pracy: grupowa, indywidualna

Przebieg zajęć:

Nauczyciel odczytuje zaproszenie od dzieci z kameruńskiego przedszkola. Rówieśnicy z Kamerunu zapraszają polskie przedszkolaki do podróży po swoim kraju. Nauczyciel prosi dzieci aby odnalazły Kamerun na mapie świata (globusie), następnie przedstawia krótko Kamerun jako kraj posiadający wszystkie bogactwa naturalne, które możemy odnaleźć w Afryce i opowiada o przedszkolakach w Bertoua. Nauczyciel podkreśla zróżnicowanie kulturowe oraz geograficzne kraju.

1. Planowanie podróży

Dzieci wspólnie z nauczycielem wybierają miejsca warte odwiedzenie i odszukują je na mapie Kamerunu. Zadaniem nauczyciela jest wyznaczenie trasy podróży od oceanu do Parku Narodowego Waza, przed środkowy Kamerun, gdzie znajduje się las równikowy. Dzieci zaznaczają trasę podróży na mapie.

2. Wielka wyprawa, wielkie pakowanie

Przed uczniami rozłożone są różne przedmioty spośród których muszą wybrać te najpotrzebniejsze w czasie wyprawy po Kamerunie. Nauczyciel wyjaśnia do czego służą nieznane dzieciom przedmioty i zapraszam do wspólnego pakowania. Ważne jest aby podkreślić praktyczność spakowanych przedmiotów i aby wspólnie odrzucić te mniej ważne. Po spakowaniu nauczyciel raz jeszcze sprawdza podróżniczy ekwipunek dopasowując kolejne wybrane przedmioty z miejscami które dzieci odwiedzą.

3. Wizyta w Bertoua

Dzieci otrzymują list- zaproszenie do wizyty w kameruńskim przedszkolu. Wspólnie z nauczycielem odczytują list od Marie. Dzieci oglądają zdjęcia z Kameruńskiego przedszkola. Dziewczynka opisuje codzienne życie w przedszkolu i opowiada bajkę o brudnym motylkowym księciu. Następnie dzieci razem z nauczycielem wykonują motylki z rolek po papierze toaletowym

4. Wakacje nad oceanem

Nauczyciel przedstawia uczniom zdjęcia z nad oceanu w Kamerunie i prosi o nazwanie oceanu nad którym leży Kamerun. Następnie na podstawie zdjęć dzieci wskazują różnice pomiędzy polskim morzem, a kameruńskim oceanem. Nauczyciel zadaje pytania: W których miesiącach dzieci w Kamerunie mogą pływać i bawić się nad oceanem? Czym różnią się tradycyjne pirogi od łodzi polskich rybaków? Itp.

Pierwszym celem podróży dzieci jest wizyta nad oceanem. Nauczyciel zaprasza uczniów do zabawy z chustą „Klanzy”

Zabawa w ocean- nauczyciel objaśnia dzieciom, że chusta to ocean. Zadaniem dzieci jest poruszanie chustą w ten sposób aby na zmianę tworzyć lekką bryzę, następnie coraz szybciej, aby na morzu zawitał sztorm.

Pływacy- nauczyciel pyta dzieci, czy potrafią pływać, następnie wybiera dwóch pływaków i zaprasza do wejścia do oceanu, pozostałe dzieci poruszają chusta tak aby wytworzyć fale. Ćwiczenie powtarzamy tak długo aby większość dzieci mogła wziąć udział w ćwiczeniu.

Surfer- Nauczyciel wybiera jednego z uczniów i prosi aby stanął na środku chusty w rozkroku, aby

® Fundacja „Kultury Świata”

Scenariusz został opracowany w ramach projektu: Metody, techniki, materiały dydaktyczne – jak uczyć przedszkolaki języka angielskiego (Kamerun), który był współfinansowany z programu polskiej pomocy zagranicznej Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP w 2010 roku.

dziurka chusty była między jego nogami. Następnie pozostałe dzieci powoli podnoszą chustę, a wybrany surfer musi się utrzymać jak najdłużej w pozycji stojącej. Nauczyciel powtarza ćwiczenie.

Zabawa w rybaka i rybki: Nauczyciel wybiera spośród uczniów rybaka oraz 3 rybki. Rybak stoi na chuście w środku. Rybki wchodzą pod chustę i poruszają się zgodnie z ruchem wskazówek zegara na kolanach. Zadaniem rybaka jest złapanie rybek. Pozostałe przedszkolaki poruszają chusta tak aby utrudnić zadanie rybakowi.

5. Pirogą przez rzeki i ocean

Nauczyciel powraca do zdjęć pirogi. Prosi uczniów aby uważnie się im przyjrzeli. Następnie dzieli klasę na grupy 5 osobowe i prosi o wykonie pirogi. Zwraca uwagę na różnorodność barw afrykańskich łodzi. Dzieci wycinają z kartonów kształt pirogi i wspólnie ją kolorują. Mogą wykonać flagi Kamerunu na maszt itp. Aktywność kończy się pamiątkową fotografią.

6. Zdobycie wulkanu

Nauczyciel odnajduje wspólnie z uczniami najwyższy szczyt w Kamerunie- górę Kamerun. Wyjaśnia uczniom, że ta góra jest wulkanem, który od czasu do czasu jest aktywny. Dzieci zastanawiają się czy w Polsce również mamy wulkany. Opcjonalnie krótka pogadanka nt. wulkanów. Nauczyciel zaprasza dzieci do wspinaczki. Powraca do zawartości plecaka, które ze spakowanych przedmiotów przydadzą się podczas wspinaczki. Wędrówka kończy się na szczycie- dzieci za pomocą octu, proszku do pieczenia i kieliszków w grupach 4 osobowych tworzą własne wulkany i nadają im afrykańskie nazwy. Do kieliszków wsypują odrobinę proszku do pieczenia, następnie powoli wlewają ocet, końcowym efektem są małe wulkany.

7. Wielkie polowanie w lesie równikowym

Z magnetofonu słychać dźwięki lasu równikowego. Nauczyciel przeprowadza burzę mózgów nt lasu równikowego. Dzieci podają inne jego nazwy i wspólnie próbują ustalić kto jest mieszkańcem dżungli. Następnie nauczyciel zaprasza dzieci do wspólnego polowania z Pigmejami. W klasie zostały wcześniej umieszczone rysunki pożywienia Pigmejów: jaszczurki, ule, maniok, dżdżownice, małpy, węże. Dzieci zostają podzielone na grupy. Wygrywa ta grupa, której uda się zgromadzić największą ilość pożywienia. Uwaga w polowaniu biorą udział tylko chłopcy. Dziewczynki cierpliwie czekają siedząc w kółeczku. Po ćwiczeniu chłopcy dzielą się zdobyczami z dziewczynkami. Nauczyciel porównuje podział obowiązków wśród Pigmejów z podziałem w domach dzieci.

8. Park Narodowy Waza

Nauczyciel wyjaśnia uczniom, że następnym etapem podróży będzie park narodowy. Aby do niego dotrzeć należy najpierw dotrzeć do stolicy kraju Yaounde- szybka prezentacja zdjęć ze stolicy, następnie pociągiem udać się na północ kraju, aby w końcu jeepem przejechać przez bardzo zakurzone drogi i dotrzeć do Parku Narodowego Waza. Dzieci po raz kolejny wybierają z plecaka przedmioty niezbędne w parku. Nauczyciel wyjaśnia uczniom, że ze względu na polowania w parku jest coraz mniej zwierząt. Pomimo to na wytrwałych podróżników czeka nagroda, czyli widok prawdziwego lwa, słonia, antylop, bizony, żyrafy. Zadaniem dzieci jest rozpoznanie zwierząt po ich odgłosach. Nauczyciel odtwarza odgłosy zwierząt z magnetofonu. Wizyta w parku kończy się przeglądem wykonanych zdjęć i wykonaniem pamiątkowych pocztówek. Nauczyciel najpierw

® Fundacja „Kultury Świata”

Scenariusz został opracowany w ramach projektu: Metody, techniki, materiały dydaktyczne – jak uczyć przedszkolaki języka angielskiego (Kamerun), który był współfinansowany z programu polskiej pomocy zagranicznej Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP w 2010 roku.

wyświetla zdjęcia zwierząt lub prezentuje ich fotografie, następnie rozdaje dzieciom kolorowanki przedstawiające dzikie zwierzęta i prosi o wykonanie pocztówek.

9. Zakończenie zajęć

Nauczyciel dziękuje uczniom za wspólną podróż po Kamerunie. Podsumowuje zajęcia pytają dzieci o wrażenie z podróży.

Materiały dodatkowe dla Nauczyciela

Zaproszenie do przedszkola

Cześć,

Jestem Marie. Mam 6 lat i chodzę do przedszkola w Mokolo 4. Od kilku dni uczę się angielskiego. My w Kamerunie mówimy po francusku i angielsku. Nie znałam jednak wcześniej angielskiego. Teraz wiem już co znaczy blue, red, green i znam kilka piosnek po angielsku. Nasze przedszkole położone jest w lesie równikowym, co oznacza, że przez cały rok możemy bawić się na boisku porośniętym trawą. Najbardziej lubimy skakać w gumę i bawić się w kółeczku. Mamy również mały plac zabaw, a na nim huśtawki i zjeżdżalnię. Nasze przedszkole ma trzy grupy: maluchy, średniaki i starszaki. Ja jestem w grupie najstarszej. Wczoraj robiliśmy motyle z rolek po papierze toaletowym, bardzo mi się podobało, po raz pierwszy sama wycinałam. Motyle wykonuje się bardzo łatwo, no poza wycinaniem, ale ze klejem miałam mnóstwo zabawy. Trzeba okleić rolkę po papierze toaletowym kolorowymi paskami, następnie wyciąć i przykleić skrzydła, no i poprosić panią o zaczepienie ich pod sufitem, tym sposobem, na zawsze będą latać nad wami,

Powodzenia,

Marie

Kameruńska bajka o brudnym motylkowym księciu

Pewnego razu żył sobie motylek, który najbardziej na świecie nie lubił czystości. Każdego dnia kiedy mama prosiła jego o to żeby się umył lub chociaż uprasował swoje skrzydełka, odlatywał szybciutko nie słuchając mamy. Uwielbiał latać po wilgotnym lesie równikowym, jednak nigdy nie brał kąpieli w kroplach rosy tak jak inne motyle w dżungli. Dziwił się kiedy wszystkie zwierzęta podziwiały inne motyle, a na niego nigdy nie zwracały uwagi. Pewnego dnia postanowił zaprzyjaźnić się z pumą. Puma jednak kiedy tylko do niej podleciał oznajmiła jemu, że brudaskami nie zamierza się bawić, ona jako kot szczególnie dba o czystość. Motyl jednak nie przejął się za bardzo tym co usłyszał i odleciał dalej w poszukiwaniu przyjaciół. Nagle zobaczył pawiana. Podleciał bliżej i zaprosił go do wspólnej zabawy. Pawian podobnie jak puma oświadczył motylowi, że owszem chętnie bawi się z motylami, ale tylko z tymi, które mają piękne i czyste skrzydełka. Tym razem motylek bardzo posmutniał. Usiadł na liściu i zaczął płakać. Po chwili podeszła do niego świnia i spytała czy nie zechce się z nią pobawić? Motylek zdziwił się dlaczego brudna świnia wybrała sobie właśnie jego na towarzysza zabawy i stanowczo odparł, że z brudaskami nie lubi się bawić. Ponieważ w dżungli robiło się ciemno motyl wrócił do domu i

® Fundacja „Kultury Świata”

Scenariusz został opracowany w ramach projektu: Metody, techniki, materiały dydaktyczne – jak uczyć przedszkolaki języka angielskiego (Kamerun), który był współfinansowany z programu polskiej pomocy zagranicznej Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP w 2010 roku.

opowiedział mamie o swojej przygodzie oraz poprosił mamę żeby rano zbudziła go kiedy rosa zacznie opadać, ponieważ od tego dnia postanawia codziennie się kąpać.

O Wczesnej Edukacji w Kamerunie (zapiski wolontariuszki)

Od kilku tygodni pracuję jako wolontariuszka projektu, współfinansowanego przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych, realizowanego w Kamerunie. Moje obowiązki to przygotowanie i prowadzenie codziennych zajęć z języka angielskiego, z dziećmi w wieku od 3-6 roku życia, w przedszkolu oraz warsztaty dla nauczycieli z metodyki nauczania języka angielskiego. Po trzech tygodniach intensywnej pracy mogę już stwierdzić, że zajęcia z dziećmi są zgodne z założeniami projektu i choć może ciężko w to uwierzyć, ja dostrzegam już widoczne rezultaty. Dzieci przyzwyczaiły się już do rutynowych czynności podczas zajęć, mają również swoje ulubione zabawy, piosenki etc. Jeszcze kiedy byłam w Polsce i konstruowałam 4 miesięczny plan nauczania dla przedszkolaków bardzo obawiałam się, że metody oraz treści, które stosowałam w Polsce nie sprawdzą się podczas zajęć z kameruńskimi dziećmi. Przedszkolaki z Mokolo 4 (dzielnica, w której znajduje się przedszkole) bardzo polubiły Myszkę Miki i podobnie jak warszawskie dzieci podczas zabawy swobodnych nucą sobie nowo poznane piosenki. Nigdy jednak nie pomyślałam, że w Afryce będę miała kłopoty z dyscypliną podczas zajęć. W Polsce system kar i nagród przeze mnie opracowany doskonale się sprawdzał, tu w Kamerunie niestety nie. Metody przeze mnie stosowane wymagają współpracy całego grona pedagogicznego i porzucenia raz na zawsze kar cielesnych. Zdaję sobie sprawę z tego, że mój 4 miesięczny pobyt tutaj niewiele może zmienić. Mam jednak nadzieję, że uda mi się pokazać moim współpracownikom, że istnieje inna równie skuteczna metoda dyscyplinowania swoich uczniów. Kolejnym problemem, z którym musiałam się zmierzyć jest nieznajomość języka angielskiego wśród nauczycieli. Warsztaty z metodyki nauczania zamieniły się w przyspieszony kurs angielskiego wzbogacony o pewne treści z metodyki nauczania. Na szczęście nauczyciele są zdyscyplinowani i systematycznie się uczą. Są również świadomi tego, że już za miesiąc to oni będą prowadzić zajęcia, a ja będę je obserwować i pomagać im w przygotowaniu się do nich. To oczywiście nie wszystkie kłopoty, z którymi się zmagam każdego dnia. Obserwując organizację przedszkola i zajęć postanowiłam również pomóc nauczycielom w organizacji zajęć plastycznych dla dzieci. Tutejsi nauczyciele niestety mają ogromne kłopoty z kreatywnym myśleniem. System nauczania ograniczył ich wyobraźnie i niestety teraz cierpią na tym ich uczniowie. Kameruńscy pedagodzy cierpią jeszcze na chorobę zwaną „wszystko co ładne zamknijmy w szafie, daleko od dzieci". Dlatego też większość z darów, takich jak zabawki edukacyjne, artykuły plastyczne, nigdy nie trafia do rąk dzieci, nauczycieli również, a sale w przedszkolu świecą pustkami. Dokonałam więc szczegółowego przeglądu przedszkolnego kantorka i usunęłam wiszące na suficie zabawki, pełniące funkcję dekoracji. Każda praca plastyczna wymaga wcześniejszego przygotowania do niej nauczycieli. Oni podobnie jak dzieci często uczą się wycinać, malować farbami. Największy problem sprawiają im jednak prace przestrzenne. Przedszkolne klasy powoli zmieniają swój wygląd, a nauczyciele sami szukają pomysłów. W niedługim czasie zaprosimy rodziców do przedszkola, aby mogli podziwiać prace swoich dzieci. To będzie pierwsza przedszkolna wystawa prac. Dziś wpatrując się w zęby moich afrykańskich

® Fundacja „Kultury Świata"

Scenariusz został opracowany w ramach projektu: Metody, techniki, materiały dydaktyczne – jak uczyć przedszkolaki języka angielskiego (Kamerun), który był współfinansowany z programu polskiej pomocy zagranicznej Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP w 2010 roku.

pociech zajadających się trzciną cukrową wpadłam na pomysł wprowadzenia obowiązku szczotkowania zębów w przedszkolu. I tak każdego dnia, nowy pomysł, nowe zadanie. Dla młodego nauczyciela praca w takim miejscu to idealne miejsce do rozwoju osobistego. Dla afrykańskich przedszkolaków to przede wszystkim dobra zabawa. Dla nauczycieli ze mną współpracujących na pewno dodatkowa praca. Mam nadzieję, że wszyscy czegoś się nauczymy. A jutro zaczynamy przygotowania do Dnia Nauczyciela, więc razem z gronem pedagogicznym wybieramy się na targ, w celu zakupienia specjalnie na tą okazję wykonanej tkaniny, a później do krawca, w celu uszycia mojej pierwszej afrykańskiej sukni.

Bibliografia:

- www.kulturyswiata.org (fragmenty dotyczące projektu: Metody, techniki, materiały dydaktyczne – jak uczyć przedszkolaki języka angielskiego);
- http://www.cameroon-info.net (serwis informacyjny po francusku)
- http://www.cameroon-today.com (serwis informacyjny po angielsku)
- http://www.camerounlink.net (serwis informacyjny po francusku z możliwością zmiany języka)
- http://www.cameroon-tribune.net (jeden z najważniejszych dzienników w Kamerunie)

- Czajkowski N., "Droga do Dimako" Gdańsk 1994, wyd. Stella Maris;
- Kapuściński R., „Heban" (szczególnie rozdział: Leniwa Rzeka), Warszawa 2000, Czytelnik;
- Markowska-Manista U., „Leśna edukacja". Dylematy edukacji dzieci pigmejskich w Afryce Środkowej, w: Kulturowe uwarunkowania rozwoju w Azji i Afryce, K. Górak-Sosnowska, J. Jurewicz (red.), Łódź 2010;

® Fundacja „Kultury Świata"

Scenariusz został opracowany w ramach projektu: Metody, techniki, materiały dydaktyczne – jak uczyć przedszkolaki języka angielskiego (Kamerun), który był współfinansowany z programu polskiej pomocy zagranicznej Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP w 2010 roku.